

FOLKETINGET

EU-note

Til orientering af Europaudvalget og Finansudvalget

Ordningen for EU's egne indtægter

Sammenfatning

Aftalen om den flerårige finansielle ramme (MFF) for 2021-2027 med udgifter for 1.074 mia. euro (2018-priser) omfatter også en aftale om indtægtssiden til EU's budget i form af en ny afgørelse om den såkaldte ordning for EU's egne indtægter.

Som noget helt ekstraordinært indeholder den nye ordning for EU's egne indtægter også bemyndigelse og sikkerhed for Kommissionens optagelse af et fælles EU-lån på 750 mia. euro (2018-priser) til genopretningsfonden.

Forslaget til den nye ordning for EU's egne indtægter introducerer også en ny indtægtskilde til EU-budgettet i form af et bidrag baseret på medlemslandenes ikkegenanvendt plastemballageaffald samt en forenkling af den momsbaseerede indtægtskilde. Forslaget indeholder også den danske rabat på budgetbidraget.

Forslaget til Rådets afgørelse om ordningen for EU's egne indtægter blev vedtaget den 14. december 2020 af Rådet men skal efterfølgende ratificeres i de enkelte medlemslande, før den kan træde i kraft med tilbagevirkende effekt fra 1. januar 2021.

22. februar 2021

Kontaktperson
Martin Jørgensen
(3622)

Indledning

Den historiske beslutning om at optage fælles lån for at finansiere genopretningen af den europæiske økonomi forudsætter en sikkerhed for lånene i EU-budgettet. Derfor er der ved vedtagelse af denne flerårige finansielle ramme (MFF) ekstra fokus på vedtagelse af ordningen for EU's egne indtægter.

Denne ordning er vedtaget af Rådet efter høring af Europa-Parlamentet (se mere om processen for denne beslutning neden for), men den mangler at blive ratificeret i alle 27 lande. I syv medlemslande kan regeringen ratificere alene, i de øvrige skal det ske i de nationale parlamenter. I Folketinget er ratifikationsprocessen gået i gang med førstebehandling af beslutningsforslaget B 135 den 23. februar 2021. (For en status for ratifikationsprocessen i alle lande se nedenfor).

Ordningen for EU's egne indtægter

Ordningen for EU's egne indtægter fastsætter de forskellige indtægtskilder til EU's budget og metoden til beregning af de enkelte medlemslandes bidrag til budgettet. Ordningen fastsætter også det maksimale beløb som kan opkræves af medlemslandene til EU-budgettet udtrykt i procent af EU's bruttonationalindkomst (BNI). Ordningen indeholder også de rabatordninger, som nogle medlemslande, heriblandt Danmark, har forhandlet sig frem til i forhold til budgetbidraget.

Nuværende ordning

EU's egne indtægter til finansiering af EU-budgettet består i dag af:

- Afgifter i forbindelse med EU's markedsordning for sukker.
- Toldindtægter fra EU's samhandel med lande udenfor EU.
- Et momsbidrag fra medlemslandene udregnet som en ensartet sats på 0,30 pct. af et harmoniseret momsregningsgrundlag.
- Et BNI-bidrag fra medlemslandene udregnet som en ensartet procentsats af medlemslandenes BNI (bruttonationalindkomst).

Foruden egne indtægter finansieres EU-budgettet også af såkaldte andre indtægter, der bl.a. består af bøder udstedt til virksomheder i forbindelse med EU's konkurrenceregler.

De nuværende indtægtskilder til EU-budgettet bevares i den nye ordning. Der sker dog en forenkling af det momsbasebidrag¹. Endelig introduceres der en ny indtægtskilde til EU-budgettet.

Ny indtægtskilde

Ordningen for EU's egne indtægter indeholder en ny indtægtskilde baseret på et bidrag fra medlemslandene beregnet på baggrund af landenes ikke-genanvendt plastemballageaffald. Bidraget er fastsat til 0,8 euro pr. kilo ikke-

¹ Forenklingen går ud på, at et lands samlede momsindtægter divideres med landets vægtede gennemsnitsmomsbase i 2016. Hvis den hermed beregnede momsbase er større end 50 pct. af landets BNI reduceres det til 50 pct. af BNI. Herefter beregnes landets bidrag som 0,3 pct. af den beregnede momsbase (eller 50 pct. af BNI).

genanvendt plastemballageaffald. De nationale bidrag beregnes ud fra data fra EU's statistiske kontor, Eurostat, hvor medlemslandene i forvejen indberetter data om omfanget af plastikaffald i forbindelse med direktiv 94/62/EF om emballage og emballageaffald. En række lande² med et BNI under EU-gennemsnittet i 2017 har fået en årlig "rabat" på deres bidrag beregnet på baggrund af ikkegenanvendt plastaffald.

Godtgørelse for opkrævning af egne indtægter

Med den nye ordning får medlemslandene mulighed for at tilbageholde 25 pct. af de toldindtægter, landene opkræver på vegne af EU til administration af opkrævningen mod 20 pct. under den nuværende ordning. Det har selvfølgelig størst betydning for de medlemslande, hvor mange varer kommer ind i EU fra tredjelande som eksempelvis Holland.

Finansiering af genopretningsfonden

EU-budgettet anvendes som sikkerhed i forbindelse med at optage det fælles EU-lån på 750 mia. euro (2018-priser) på de finansielle markeder ved at udstede obligationer. Medlemslandene hæfter altså for det fælles EU-lån i forhold til deres relative finansieringsandel af EU-budgettet.

For at opnå en god kreditværdighed kræver det, at investorerne har tillid til, at der er nok frie midler i EU-budgettet til at tilbagebetale lånet og tilhørende renter. Derfor skal der sikres en tilstrækkelig budgetkapacitet (headroom), hvilket vil sige forskellen mellem loftet for, hvad medlemslandene maksimalt kan blive bedt om at indbetale til budgettet, og loftet for betalingerne i MFF-rammen. Denne "friværdis" fungerer altså som en garanti for lånoptagelsen. Den del af EU-lånet, der går til tilskud, vil blive tilbagebetalt via fremtidige EU-budgetter i tidsperioden efter 2027 og senest den 31. december 2058.

Der har været spekulationer om, hvorvidt modellen med genopretningsfonden og den fælles EU-lånoptagelse er foreneligt med EU-traktaten, hvilket Rådets juridiske tjeneste har bekræftet³.

² Rabatten svarer til 3,8 kilogram multipliceret med de pågældende medlemslands befolkning i 2017. Det giver følgende årlige beløb i løbende priser: 22 mio. euro for Bulgarien, 32,2 mio. euro for Tjekkiet, 4 mio. euro for Estland, 33 mio. euro for Grækenland, 142 mio. euro for Spanien, 13 mio. euro for Kroatien, 184,05 mio. euro for Italien, 3 mio. euro for Cypern, 6 mio. euro for Letland, 9 mio. euro for Litauen, 30 mio. euro for Ungarn, 1,4 mio. euro for Malta, 117 mio. euro for Polen, 31,3 mio. euro for Portugal, 60 mio. euro for Rumænien, 6,3 mio. euro for Slovenien og 17 mio. euro for Slovakiet.

³ Rådets juridiske tjeneste har i en [vurdering](#) fundet forslaget til genopretningsfond foreneligt med EU's princip om budgetbalance og disciplin (artikel 310 TEUF) samt integriteten af systemet med egne indtægter (artikel 311 TEUF). Retsgrundlaget for genopretningsfonden (artikel 122 TEUF) vurderes også som værende passende, og forslaget strider ifølge den juridiske tjeneste ikke med "no bail-out"-klausulen (artikel 125, stk. 1 TEUF).

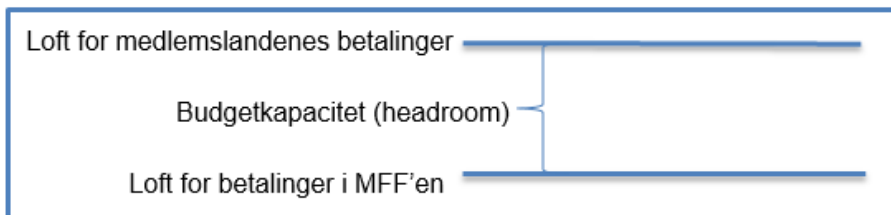

Forhøjelse af loftet for egne indtægter

Indtægtsloftet udgør den øvre grænse for de årlige bidrag til EU's egne indtægter. Indtægtsloftet er fastsat i ordningen og udgør i dag 1,26 pct. af EU's BNI for forpligtelser og 1,20 pct. af EU's BNI i betalinger.

Loftet for egne indtægter hæves permanent til 1,46 pct. af EU's BNI til forpligtelser og 1,40 pct. til betalinger med henvisning til det stigende brug af finansielle instrumenter, Storbritanniens udtræden af EU⁴, integreringen af Den Europæiske Udviklingsfond i EU-budgettet og senest det forventede fald i EU's BNI ifm. covid-19. I tillæg til den generelle forhøjelse bliver indtægtsloftet midlertidigt forhøjet med 0,6 til 2,0 pct. af BNI i perioden indtil det fælles EU-lån ifm. genopretningsfonden er afdraget.

Loft for medlemslandenes betalinger Budgetkapacitet (headroom)

Indtægter fra det fælles EU-lån

Midlerne fra det fælles EU-lån vil udgøre såkaldte formålsbestemte indtægter⁵, hvilket vil sige, at de modsat de normale indtægter til EU-budgetter skal anvendes til finansiering af en række specifikke udgifter. Det betyder samtidig, at de udgifter der finansieres med de formålsbestemte indtægter ikke regnes med under MFF'ens udgiftslofter. Formålsbestemte indtægter er heller ikke omfattet af den årlige budgetprocedure⁶.

Rabatter

De nuværende rabatlande⁷ får alle den samme type bruttorabatter på BNI-bidraget (svarende til den danske rabatttype) i hele MFF-perioden 2021-2027. Rabatterne skal årligt udgøre følgende beløb (i 2020-priser):

⁴ Storbritanniens andel af BNI har udgjort omkring 15 pct. af EU-landenes samlede BNI.

⁵ Formålsbestemte indtægter er defineret i artikel 21 i Finansforordningen ([2018/1046](#)).

⁶ Den interinstitutionelle aftale fra den 16. december 2020 adresserer dette ved at introducere en procedure for Rådet og Europa-Parlamentets inddragelse i forvaltningen af eksterne formålsbestemte indtægter under genopretningsfonden.

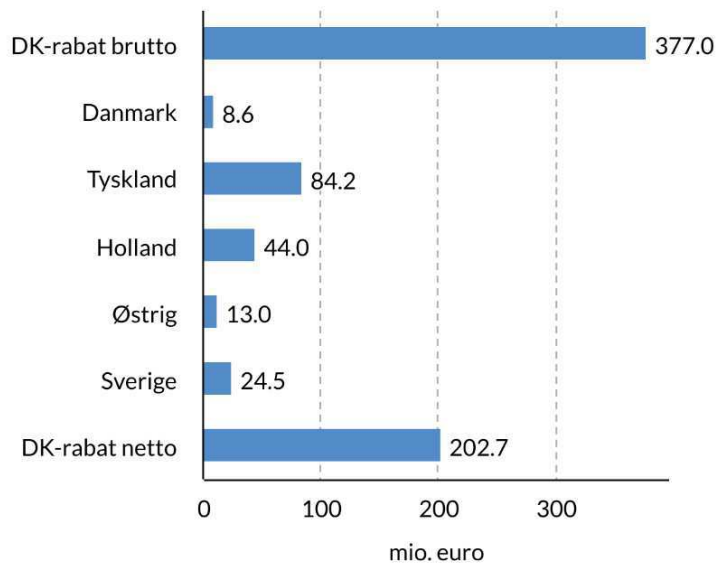
⁷ Under ordningen dækkende 2014-2020 har Tyskland (rabat på UK-rabatten samt momsbidraget), Holland (rabat på UK-rabatten, rabat på momsbidraget og bruttorabat på BNI-bidraget),

- Danmark: 377 mio. euro.
- Tyskland: 3.671 mio. euro.
- Holland: 1.921 mio. euro.
- Østrig: 565 mio. euro.
- Sverige: 1.069 mio. euro.

Rabatterne påvirker ikke de øvrige indtægtstyper, og de skal finansieres af alle 27 medlemslande, efter deres relative BNI-andel. Det betyder, at den danske nettorabat, som rent faktisk modregnes i BNI-bidraget er noget mindre, da Danmark jo også skal betale til finansieringen af alle rabatlandenes rabatter, herunder rabatten til Danmark. Nettorabatten i Danmarks BNI-bidrag bliver i omegnen af 203 mio. euro (1,5 mia. kr.), når man har modregnet Danmarks bidrag til alle rabatlandenes rabatter.

Danmarks betaling til rabatlandenes rabatter, og den resulterende nettorabat, kan ses herunder (2020-priser).

Køreplan for introduktion af nye egne indtægter

I konklusionerne fra EU-topmødet den 17.-21. juli 2020 fremgår det, at "Unionen vil i de kommende år arbejde hen imod en reform af ordningen for egne indtægter og indføre nye egne indtægter". Hensigten er, som det lyder videre,

Sverige (rabat på UK-rabatten, rabat på momsbidraget og bruttorabat på BNI-bidraget), Østrig (rabat på UK-rabatten og bruttorabat på BNI-bidraget til og med 2016) og som bekendt Danmark (bruttorabat på BNI-bidraget) en rabat på budgetbidraget. Hertil kommer selvfølgelig selve UK's rabat.

at ”provenuet fra de nye egne indtægter, som indføres efter 2021, vil blive anvendt til førtidig indfrielse af lån optaget under Next Generation EU” (genopretningsfonden).

Som eksempler på nye egne indtægter nævner konklusionerne en CO₂-grænsetilpasningsmekanisme, (også kaldet en klimatold), en digital afgift samt et revideret forslag om kvotehandelssystemet ETS, der eventuelt kan udvides til luftfart og søfart.

Endelig nævnes en mulig afgift på finansielle transaktioner.

I den interinstitutionelle aftale mellem Rådet, Kommissionen og Europa-Parlamentet er der i aftalens bilag II en køreplan hen imod indførelse af nye egne indtægter. Køreplanen indeholder foruden den nye indtægt på baggrund af ikkegenanvendt plastemballageaffald en tidsplan for introduktion af nye egne indtægter opdelt i tre skridt fra 2021 til 2026.

Første skridt 2021

Kommissionen vil i juni 2021 fremsætte forslag om nye egne indtægter baseret på:

- en digital afgift
- en CO₂-grænsetilpasningsmekanisme
- et revideret emissionshandelssystem (ETS)⁸.

Andet skridt 2022 og 2023

Inden 1. juli 2022: drøftelser i Rådet af nye egne indtægter.

1. januar 2023: mulig indførelse af nye egne indtægter foreslået i 2021.

Tredje skridt 2024-2026

Kommissionen bestræber sig på at fremsætte forslag senest i juni 2024 om nye egne indtægter baseret på:

- afgift på finansielle transaktioner⁹
- et finansielt bidrag, der er knyttet til erhvervssektoren, eller et nyt fælles selskabsskattegrundlag.

Inden 1. juli 2025: drøftelser i Rådet af nye egne indtægter.

1. januar 2026: mulig indførelse af nye egne indtægter foreslået i 2024.

⁸ De tre forslag er en del af Kommissionens arbejdsprogram for 2021 ([KOM \(2020\) 690](#)).

⁹ Det portugisiske EU-formandskab har sat en drøftelse på arbejdsgruppeniveau af den finansielle transaktionsafgift på dagsordenen den 24. februar på baggrund det eksisterende forslag til forstærket samarbejde.

Foruden den nye indtægt baseret på ikkegenanvendt plastikemballageaffald indeholder selve teksten til afgørelse om ordningen for EU's egne indtægter dog ikke nye egne indtægter eller en tidsplan for introduktion af nye egne indtægter. Der henvises dog i de indledende bemærkninger til konklusionen fra EU-topmødet om at arbejde hen imod en reform af ordningen for egne indtægter og indføre nye egne indtægter (bemærkning nr. 6) og de mulige nye egne indtægtstyper (bemærkning nr. 8).

Betydning for Danmarks bidrag til EU's budget

Ifølge Finansministeriets vurdering vil aftalen fra EU-topmødet den 17.-21. juli 2021 om MFF'en¹⁰ og den nye ordning for EU's egne indtægter medføre et ekstra dansk gennemsnitligt årligt EU-bidrag på 4,5 mia. kr. (2018-priser) i perioden 2021-2027 sammenholdt med perioden 2014-2020. Dermed skønnes det gennemsnitlige årlige danske bidrag i perioden at blive 24,3 mia. kr. (2018-priser).

Status på ratifikation

Finansieringen af genopretningsfonden, og herunder den såkaldte genopretningsfacilitet, er betinget af EU-landenes ratifikation af ordningen for EU's egne indtægter. Først når det er sket, kan Europa-Kommissionen begynde at udstede obligationer og optage det fælles EU-lån på samlet 750 mia. euro. De første udbetalinger fra genopretningsfaciliteten i forbindelse med godkendelse af medlemslandenes genopretningsplaner ventes at ske til sommer¹¹.

På nuværende tidspunkt har Rådet registreret¹², at syv medlemslande har gennemført den nationale ratifikation. Det drejer sig om Kroatien (12/1-21), Cypern (14/1-21), Portugal (3/2-21), Slovenien (8/2-21), Frankrig (10/2-21), Malta (17/2-21) og senest Bulgarien (18/2-21). Rådet forventer, at samtlige medlemslande har gennemført den nationale ratifikation i løbet af april 2021.

¹⁰ Det skal bemærkes, at den efterfølgende endelige aftale med Europa-Parlamentet den 10. november 2020 medførte tilførsel af yderligere 15 mia. euro (2018-priser) til en række programmer i perioden 2022 til 2027 og 1 mia. euro ekstra til fleksibilitetsinstrumentet. Af de 15 mia. euro vil de 11 mia. euro komme fra bødeindtægter til EU. Bødeindtægter indgår normalt som indtægt til EU-budgettet under kategorien "andre indtægter" og er dermed med til at reducere EU-landenes bidrag til EU-budgettet.

¹¹ 13 pct. af de tildelte midler til det enkelte medlemsland under genopretningsfaciliteten på samlet 672,5 mia. euro (2018-priser, 312,5 mia. euro i tilskud og 360 mia. euro til lån), kan blive udbetalt i før-finansiering, når det enkelte medlemslands genopretningsplan er blevet godkendt. Udbetalingen af medlemslandets resterende midler vil ske løbende frem til 2026 i takt med medlemslandets opfyldelse af de enkelte mål og milepæle i deres genopretningsplaner.

¹² Rådets oversigt i [aftaledatabasen](#).

Beslutningsforslaget om den danske ratifikation af afgørelsen om ordningen for EU's egne indtægter [B 135](#) blev fremsat af finansministeren den 28. januar 2021 og skal førstebehandles den 23. februar 2021.

Ordningen for EU's egne indtægter træder i kraft, når samtlige EU-lande har ratificeret den. Ordningen anvendes herefter med tilbagevirkende effekt fra den 1. januar 2021.

Sådan blev ordningen for EU's egne indtægter besluttet

Kommissionen fremsatte den 2. maj 2018 forslaget til Rådets afgørelse om ordningen for EU's egne indtægter¹³ som led i den samlede MFF-pakke for 2021-2027. I lyset af det reviderede forslag til MFF som følge af covid-19 og den tilknyttede særlige genopretningsfond fremsatte Kommissionen den 28. maj 2020 et revideret forslag til afgørelsen om ordningen for EU's egne indtægter¹⁴. Stats- og regeringscheferne blev på EU-topmødet den 17.-21. juli 2020¹⁵ enige om MFF-pakken og herunder ordningen for EU's egne indtægter, hvorefter Europa-Parlamentet vedtog det påkrævede høringssvar i form af en lovgivningsmæssig beslutning den 16. september 2020¹⁶.

Den 10. november 2020 indgik Rådet og Europa-Parlamentet en aftale om MFF'en¹⁷ og herunder en interinstitutionel aftale¹⁸ om bl.a. en køreplan for introduktion af nye egne indtægter i perioden 2021-2026. Forudsætningen for aftalen om MFF'en var den forudgående aftale den 5. november mellem Rådet og Europa-Parlamentet om den tilknyttede retsstatsmekanisme. Rådets vedtagelse af ordningen for EU's egne indtægter blev dog forsinket af den polske og ungarske modstand mod netop retsstatsmekanismen, hvilket dog blev løst på EU-topmødet den 10.-11. december 2020 med en fortolkende

¹³ [KOM \(2018\) 325](#): Forslag til Rådets afgørelse om ordningen for Den Europæiske Unions egne indtægter.

¹⁴ [KOM \(2020\) 445](#): Ændret forslag til Rådets afgørelse om ordningen for Den Europæiske Unions egne indtægter.

¹⁵ [Konklusioner](#) fra det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd 17.-21. juli 2020.

¹⁶ Europa-Parlamentets [lovgivningsmæssige beslutning](#) af 16. september 2020 om udkast til Rådets afgørelse om ordningen for Den Europæiske Unions egne indtægter.

¹⁷ Rådets [forordning 2020/2093](#) af 17. december 2020 om fastlæggelse af den flerårige finansielle ramme for årene 2021-2027.

¹⁸ [Interinstitutionel aftale](#) mellem Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Kommissionen om budgetdisciplin, om samarbejde på budgetområdet og om forsvarlig økonomisk forvaltning samt om nye egne indtægter, herunder en køreplan hen imod indførelse af nye egne indtægter.

tekst¹⁹. Herefter var vejen banet for Rådets vedtagelse af afgørelsen om ordningen for EU's egne indtægter den 14. december 2020²⁰. Den nationale ratifikation af afgørelsen i de 27 EU-lande blev herefter indledt.

Dette dokument er udarbejdet af Folketingets Administration til brug for medlemmer af Folketinget. Efter ønske fra Folketingets Præsidium understøtter Folketingets Administration det parlamentariske arbejde i Folketinget, herunder lovgivningsarbejdet og den parlamentariske kontrol med regeringen ved at yde upartisk faglig bistand til medlemmerne. Faglige noter udarbejdet af Folketingets Administration er i udgangspunktet offentligt tilgængelige.

¹⁹ [EU-Nyt](#): Løsning på budgetveto

²⁰ [Rådets afgørelse](#) 2020/2053 af 14. december 2020 om ordningen for Den Europæiske Unions egne indtægter.